

Недбалюк О.П.,*к.е.н., доцент,**доцент кафедри економіки підприємства та міжнародної економіки,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*

НОВИЙ ПОГЛЯД НА ЗМІСТ ТЕОРІЇ ВАРТОСТІ ЯК ОСНОВА КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті запропоновано нове трактування змісту теорії вартості в контексті «новостворена вартість є результатом спожитої вартості». Трактатування базується на реаліях практики організації економічних відносин. На основі запропонованого змісту теорії вартості обґрунтовано висновки за основними аспектами актуальних проблем реалізації економічних реформ в Україні. Отримані висновки можуть стати основою формування прагматичної та ефективної концепції економічного зростання в Україні.

Ключові слова: спожита вартість, новостворена вартість, економічні ресурси, капітал, власність, користування, розпорядження, наймана праця, прогнозування.

Постановка проблеми. Усі проблеми економічного розвитку як у світі, так і в Україні пов'язані з організацією процесу економічного відтворення, створення та розподілу вартості на всіх рівнях економічних систем. Новостворена вартість має своє «джерело», тому логічно, що для стимулювання виробництва новоствореної вартості слід передусім приділяти увагу цьому джерелу. Таким джерелом вартості, згідно з теорією трудової вартості (яка є домінуючою концепцією), є праця. Однак із визнанням праці основним джерелом новоствореної вартості вона разом із тим не визнається як основний інструмент економічного розвитку. Дане протиріччя між теорією і практикою формування вартості може бути вирішене лише після його наукового опрацювання. Таке опрацювання, своєю чергою, можливе лише за умови заміни сліпої віри в істинність теорії трудової вартості на її критичний аналіз та пошук адекватної реаліям економічного життя і більш прийнятної альтернативи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існуючі концепції джерел створення вартості можна звести до двох основоположних напрямів: трудової теорії вартості та «граничної корисності блага». Трудову теорію вартості, яка «визрівала» майже ціле сторіччя, започаткували і розробляли Д. Рікардо [1] і А. Сміт [2], а завершив її формування К. Маркс [3]. Теорію «граничної корисності» запропонували й обстоювали С. Бем-Баверк [4], Ф. Візер [5], У.С. Джевонс [6], К. Менгер [7]. Шукали компромісів між двома антагоністичними підходами А. Маршалл [8], М. Туган-Барановський [9]. Наукові напрацювання С.Г. Міхневої виглядають як альтернатива існуючим поглядам, однак її трактування знань як джерела вартості [10] не вносить ясності в дане питання, адже кількісна та вартісна оцінка субстанції «знання» є не менш проблемною, чим вартісна оцінка праці або «блага». Як наслідок, у вітчизняній економічній науковій думці відсутні досьогодні будь-які нові або практично корисні підходи до обґрунтування джерел вартості. Проблема залишається недостатньо науково опрацьованою та актуальною.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сучасні вітчизняні науковці здебільшого зосереджують свою увагу на коментуванні теорії трудової вартості або на повному її неприйнятті, не пропонуючи нічого альтернативного. Таку ситуацію можна обмежити теоретичною науковою проблематикою. Однак наука має бути практично орієнтованою, тому маючи науково обґрунтовані знання щодо джерела вартості, можливо буде сформувати систему дій щодо забезпечення її приросту, економічного зростання. Проблемою є також те, що вітчизняною економічною наукою ігнорується зв'язок між теорією вартості та відносинами власності. Таке ігнорування призводить до того, що широкі маси суб'єктів економічної діяльності в Україні залишаються як би «поза дією» законів вартості, не вмотивовані до створення новоствореної вартості. І дана ситуація має своє розв'язання, на думку автора, через пошук взаємозв'язку між змістом теорії вартості та відносинами власності.

Мета статті полягає в обґрунтуванні нового бачення змісту теорії вартості, визначення в якості джерела новоствореної вартості спожитої вартості у її взаємозв'язку з відносинами власності із формулюванням можливих та позитивних наслідків запропонованої парадигми для активізації економічного зростання в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Очевидно, що як суспільство, так і система державного управління, очікує від економічної науки не безрезультатних дискусій щодо трактування змісту наукових термінів, що є поширеною практикою, а формування логічних концепцій, що можуть мати практичне застосування та забезпечать практичний ефект. Сьогодні очікуваний практичний ефект від вітчизняної економічної науки – це забезпечення сталого економічного розвитку України, формування «дорожньої карти» руху до успішної економіки на основі вимірних критеріїв цього успіху.

Всю сукупність критеріїв оцінки рівня економічного розвитку можна поділити на три групи: перша – виробничі параметри (приріст реального національного доходу (НД), реального валового внутрішнього продукту (ВВП), а також збільшення обсягів НД та ВВП на душу населення [11]); друга – соціальні і третя – нематеріальні, духовні (наприклад, «коефіцієнт щастя»). Відкинувши від економіки невимірні духовні субстанції, отримуємо виробничі та соціальні критерії рівня економічного розвитку. Їх узагальненням може бути, на нашу думку, два критерії: обсяг та приріст виробництва валового внутрішнього продукту як загалом так і на душу населення; ступінь розподілу національного багатства між багатими та бідними категоріями населення (прийнятий нині критерій – співвідношення доходів 10% найбагатших та 10% найбідніших груп населення в країні). За зміни сучасних економічних догм на запропонований автором підхід як критерій економічного розвитку можливо

буде використовувати не дохід (він є дзеркалом економічних ресурсів і не завжди адекватно відображає реалії, оскільки віддача ресурсів суттєво різниться), а самі економічні ресурси, національне багатство та його розподіл між громадянами – його власниками.

Виходячи із запропонованих критеріїв, можна констатувати, що для забезпечення економічного розвитку України системі державного управління необхідно зосередитись на таких пріоритетах:

1) забезпечити зростання обсягів валового внутрішнього продукту;

2) забезпечити тенденцію покращання співвідношення доходів 10% найбагатших та 10% найбідніших груп населення в Україні хоча б до тих параметрів, які існують у західноєвропейських країнах.

Щодо першого пріоритету, він і шляхи його досягнення на перший погляд є очевидними, з іншого боку, очевидним і малодослідженим є його зв'язок із другим пріоритетом, а це питання мотивації до економічної діяльності широких мас населення. Як причину відсутності суттєвого прогресу у світі щодо вирішення проблем бідності бачимо можливість для відносного вирівнювання доходів населення на початку їх створення (створення вартості), а не на стадії розподілу. В існуючій моделі соціального вирівнювання через бюджет довести науково та практично обґрунтованість та справедливості такого перерозподілу концептуально неможливо, наслідком чого є тимчасове згладжування проблеми замість її вирішення. Виглядає так, що використання в Україні моделі соціального вирівнювання через бюджет взагалі сьогодні є неприйнятним, оскільки для запровадження таких механізмів час упущено, у постіндустріальному суспільстві виникли нові механізми як створення, так і розподілу (приховування) доходів (офшори є яскравим прикладом цього).

Практика світового економічного розвитку свідчить, що є пряма залежність між його темпами та ступенем мотивації тих, хто створює новостворену вартість. А створюють її дві категорії продуцентів: власники засобів виробництва та наймані працівники. Згідно з теорією трудової вартості, «праця» найманих працівників створює вартість, а не діяльність власників капіталу, згідно з теорією трудової вартості, вони не є носіями «праці». Інтереси власників засобів виробництва, бізнесу обмежені прибутковістю їх бізнесу, і ця прибутковість часто для них зростає за обмеженого використання найманих працівників, за обмеження їх ініціативи, рівня заробітної плати.

Дотримуючись концепції трудової вартості, вирішити протиріччя між інтересами населення (яке в Україні у своїй масі є фактичними або потенційними найманими працівниками) і інтересами власників засобів виробництва, з іншого боку, неможливо, про що свідчить практика економічного життя. В економіці демократичної країни України для вирішення вказаного конфлікту інтересів, відповідно, все має бути приведенне до однорідності, все населення, як власники, так і наймані працівники, мають бути однаково вмотивовані в результатах економічної діяльності. У даному сенсі є два варіанти: перший – усі є найманими працівниками в державі – власника (державний капіталізм, реалії радянської економічної системи, що втратили сьогодні будь-який сенс), другий – усі громадяни – власники і співвласники.

Другий варіант – єдино можливий для успіху національної економіки України, питання лише в його науковому обґрунтуванні та практичній імплементації. Потенційним опонентам

можна відповісти коротко, міркуємо від зворотного: хто і коли практично або теоретично довів, що такий варіант економічного життя неможливий?

Визначимось з ідентифікацією поняття «власник». Загалом, усі є власниками чогось, тих чи інших економічних ресурсів (а такими є усі, що мають вартість) – одягу, мобільних телефонів і т. п. І з економічної точки зору вся власність, будь-які економічні ресурси є продуктивними, джерелом новоствореної вартості. Однак на даний час усіх членів суспільства не будемо ідентифікувати як власників, оскільки більшість населення або працює як наймані працівники, або мають малий чи середній бізнес, в якому вони приймають безпосередню трудову участь нарівні з працівниками, або як менеджери. Ця категорія теоретичних «власників» (власники малого та середнього бізнесу), власне, є об'єктом експлуатації з боку великого бізнесу в не меншій мірі, ніж наймані працівники. Сьогодні є також законодавчі та ментальні трактування хто власник продуктивних ресурсів, а хто – ні, які змушують обмежити на сьогодні коло власників як таких, лише тими, хто обмежений лише юридичними межами власності на той чи інший об'єкт і не обтяжений трудовими зусиллями щодо користування своєю власністю, продукуванням новоствореної власності.

У контексті ідентифікації власності на економічні ресурси, які, власне, і є об'єктом відтворення, важливо також визначитись з їх змістом. На сьогодні з цим немає однозначності, існує низка публікацій учених із цього приводу в площині трактування змісту і процесу відтворення капіталу, але питання розуміння змісту об'єкта економічного відтворення залишається дискусійним [12]. Виходячи з реалій практики організації економічного життя автор обґрунтував власну позицію щодо даного питання в монографії «Україна: наукові основи економічного прогресу в XXI столітті» [13]. Якщо коротко, позиція зводиться до того, що економічними ресурсами, капіталом, можна вважати лише такі, з усієї їх сукупності (які трактуються сьогодні як економічні), що відповідають двом критеріям.

Перший – відповідність кількісного виміру і вартісної оцінки згідно зі стандартами бухгалтерського обліку. Відповідно, облік не передбачає вартісної оцінки людських ресурсів (персоналу), тому «людський капітал» – неекономічна категорія, що не є об'єктом економічного відтворення. Процес створення нової людини не передбачає «споживання вартості інших людей». Відповідно, люди також і не є об'єктом власності інших людей.

Другий критерій – факт залучення до участі в процесі економічного відтворення. Згідно з цим, у створення природних ресурсів не було здійснено ніяких вкладень (вони не є спожитою вартістю попереднього циклу), відповідно, вони (у т. ч. будь-яка земельна площа) не можуть трактуватись як економічні ресурси, не можуть мати вартості або бути об'єктом власності.

Використавши два наведені «фільтри», ми в результаті маємо, що об'єктом економічного відтворення і, відповідно, об'єктом власності, об'єктивно є лише ті матеріальні речі, що були створені як результат економічного відтворення попереднього циклу, набули вартості, мають вартісну оцінку (не є відходами). Усі інші трактування є суб'єктивними і не мають під собою ніякої логічної або наукової основи, суперечать практиці економічного життя.

Сучасні вчені, поєднуючи теорію трудової вартості та теорію граничної корисності, визначають, що товари свою мінову цінність черпають із двох джерел – рідкості і кіль-

кості праці, що необхідна для їх добування. Констатується, що мінова цінність переважної більшості товарів визначається тільки працею [14]. Звичайно, вартість як спосіб виміру виникає в результаті обміну, встановлюється так звана «мінова вартість», але праця тут ні до чого (вона вимірюється часом і не має вартісних вимірників). Разом із тим речі, які не перебувають у сфері обміну, також мають вартість, для вирішення даної дилеми винайдено поняття «корисність». Дана корисність є, безумовно, неекономічною субстанцією, яка не має своїх вимірників і застосування в економічній практиці. У практиці обліку вартість речей, що не перебувають у стадії обміну, встановлюється методом аналогії: їх вартість – це вартість товарів, аналогів на ринку. Тому, на думку автора, слід уникати поширеної підміни понять «новостворена вартість» і «мінова вартість» (джерелом обох визначається «праця»).

Найбільш важливе і принципове питання нашого дослідження, це пошук відповіді на питання, що є джерелом новоствореної вартості. Найбільш поширений варіант: таким джерелом є праця найманих працівників. Що ж таке їх праця? Абстрактна невимірна категорія, що неначе вимірюється часом. Чомусь спожиті ресурси по обліку переносять свою вартість на новостворену продукцію, а не час переносить свою вартість на продукцію (згідно з «логікою» теорії трудової вартості). «Джерелом» нової води є спожита вода, «джерелом» новонароджених дітей є їх батьки, а джерелом нової вартості є спожита вартість.

Визнання цих реалій практики на науковому рівні приводить, на думку автора, до глибоких і конструктивних для національної економіки висновків.

1. Якщо нова вартість є результатом спожитої, а спожита вартість – це капітал, який має свого власника (лише він повною мірою реалізує права користування та розпорядження капіталом), то приріст цієї вартості може бути забезпечений лише власниками капіталу, економічних ресурсів.

Найманий працівник таким не є, він лише тимчасово виконує часткову функцію власності – користування капіталом (без функції розпорядження). Відповідно, наймана праця не є продуктивною ні для найманого працівника, ні для власника капіталу, ні для держави в цілому, це призводить до часткових (юридичною термінологією – нікчемних) результатів праці. Поділ поняття «власність» на «володіння», в сенсі розпорядження, та на «користування», в сенсі праці найманого працівника з ресурсами, власником яких він не є, – абсолютно штучне, протиприродне і під собою не має ніякого обґрунтування. Володіння людини певним капіталом у повному сенсі даного поняття (розпорядження з одночасним користуванням) і є її реальна продуктивна «праця». Місце власника у процесі створення нової вартості наведено на рис. 1.

Рис. 1. Власність як єдине джерело новоствореної вартості

Теза «будь-хто в ринковій економіці може бути власником економічних ресурсів», як свідчить практика (адже ніхто не

проти бути таким власником), на практиці не реалізується ніяк і перспектив реалізації цієї тези за існуючого розуміння джерел вартості немає. Відповідно, сама теза є фікцією. Окрема «пересічна» людина буквально «відрізана» системою правил «бізнесу» від повноцінного володіння (розпорядження + користування) економічними ресурсами.

2. Якщо спожита вартість (а не праця найманих працівників) є джерелом новоствореної власності, то перше, з чого має почати держава для формування та реалізації концепції економічного зростання, це створення відкритого реєстру власності на усі об'єкти, що трактуються як економічні ресурси на території країни, тотальна персоніфікація власності. Технічні можливості електронного врядування роблять це простим і легким для реалізації, було б бажання. Реєстр має охоплювати дві площини – особистісну та локально-територіальну (для рухомих об'єктів власності мають бути додаткові регуляторні механізми). Порівняння двох баз даних може дати відхилення, приведення яких до відповідності не є проблемою.

3. Якщо ми визнаємо, що джерелом новоствореної власності є спожита вартість, то, відповідно, суб'єкт (власник) спожитої вартості (економічних ресурсів) є водночас суб'єктом (власником) новоствореної вартості (рис. 1) і, само собою, суб'єктом перетворення спожитої вартості в новостворену, тобто власником-працівником в одній особі. Відносини найманої праці втрачають за даного розуміння економічних реалій усілякий сенс. Підприємство – це товариство співвласників, де замість заробітної плати співвласник отримує свою частку від реалізованої продукції. Така модель найефективніша та найсправедливіша з усіх відомих, вона відома як кооператив (кооперативний сектор у розвинених країнах становить біля 40%), суть її чомусь мало відома в євроінтеграційній Україні.

4. Пропонований підхід до трактування спожитої вартості як єдиного джерела новоствореної вартості дає нам принципово інше бачення побудови податкової системи. Державні послуги надаються пропорційно до джерела вартості – спожитої вартості (економічних ресурсів, саме їх охороняє армія, поліція і т. п.), саме тому лише економічні ресурси, їх вартість можуть бути об'єктом (базою) оподаткування і ніщо інше. Суб'єктом сплати податків можуть бути лише персоніфіковані власники цих ресурсів і ніхто інший. А чи отримують вони дохід, чи ні, державу це не повинно цікавити з точки зору оподаткування, це їх вільний вибір (демократія). Податкові ставки, безумовно, повинні бути рівними для всіх власників (демократія, рівні умови). З іншого боку, податкові ставки – це «розцінки» за послуги, що надаються державою (вони легко піддаються обчисленню, розмір і структура бюджетних витрат не є засекреченими). Відношення бюджету до вартості ресурсів (бази оподаткування) дає нам єдину для всіх ставку податку. Кожен платить єдину ставку податку, в якій розшифровка – на армію, на освіту і т. п. (відповідно до статей бюджетних витрат). Зникає потреба в прогресивному оподаткуванні, соціальне вирівнювання відбувається в «автоматичному» режимі, зникає основа для так званого подвійного оподаткування.

5. Концепція «єдине джерело новоствореної вартості – спожита вартість» спрощує і нівелює дублювання управлінських функцій у системі державного управління. Вся діяльність у системі зосереджується на індикативному управлінні економічними ресурсами, організації відносин між співвласниками, встановлення правил товарообміну між ними. Доходи власників перестають бути об'єктом управління, як і зникають і всі інші об'єкти сучасного державного регулювання економіки. За

рахунок цього система національної економіки стає прозорою, прогнозованою, здатною до оптимізації. Стають можливими та раціональними системи прогнозування, обліку, статистики та аналізу. Прогнозування є першою і тому найактуальнішою для вдосконалення в Україні функцією управління. У результаті річного стажування в університеті США автор здійснив адаптацію системи макроекономічного програмування, що використовується в розвинених країнах, до українських реалій. Опрацьовані методики відображені в опублікованій монографії [15]. За пропонованого підходу державне управління автоматично стає ефективнішим у разі порівняно з прийнятим підходом. У принципі міняється розуміння так званої «державної власності». Нею є лише персоніфікована власність тих людей, які виконують функції державного управління. І новостворену вартість у системі державної (водночас їх приватної) власності вони створюють лише за рахунок надання якісних управлінських послуг населенню (сукупності власників) на основі визначених розцінок за послуги з державного управління – відповідних податкових ставок у складі єдиного податку.

6. Бюджетна система за пропонованого підходу перетворюється в сукупність цільових фондів, сформованих через сплату цільових податків населенням (власниками економічних ресурсів) для реалізації на основі суспільного консенсусу тих чи інших цільових програм на тому чи іншому рівні об'єднання громадян – власників (місцевий, регіональний, державний). Маніпулювання бюджетними коштами за такого підходу виключається концептуально.

7. Якщо спожита вартість (ресурси) є джерелом новоствореної вартості (товарів і послуг, нових ресурсів), то економічні ресурси, що споживаються, мають декларуватись (для системи державного та громадського обліку, тобто статистики) їх власниками постійно, відповідно, очевидним є декларування їх зносу. Їх знос, споживання – це собівартість товарів, робіт і послуг, що поставляються власниками – продуцентами на ринок. Тоді стає можливим перехід від хаотичного, спекулятивного ціноутворення до більш справедливого та науково обґрунтованого. Економічна наука правильно стверджує, що індивідуальна ціна товару – це його суспільна собівартість. За сучасної системи обліку індивідуальні собівартості та як їх середньозважена суспільна собівартість є невідомими, що унеможливає впорядкування системи ціноутворення та загалом регулятивні можливості держави у сфері економіки. За пропонованого підходу, знаючи знос ресурсів, а приховати його (як у випадку маніпулювання декларуванням доходів) неможливо (для цього слід приховати, власне, самі ресурси, що виключено, середня (суспільна) собівартість сукупності виробників на певний товар і на певному ринку є відомою на кожен момент часу і вона є загально визнаною, прозорою і справедливою ціною (яка міняється з часом пропорційно зміні суспільних (середніх) витрат). Такий механізм ціноутворення потребує встановлення також нових правил і способів контролю конкурентної боротьби. Система придбання товарів та послуг споживачами має повністю перейти на плановий механізм попередніх замовлень.

Висновки. Бачимо, що проста і очевидна теза, що, власне, не потребує якихось додаткових теоретичних доказів і обґрунтувань, щодо того, що новостворена вартість (товар, послуга) створюється не міфічною «працею» або часом, а за рахунок спожитої вартості, дає принципово інше бачення економічних реалій та можливостей до їх вдосконалення з метою забезпечення економічного зростання в Україні. Доказом очевидності спожитої вартості як джерела новоствореної є вся наявна прак-

тика економічних відносин, економічного обліку, адже згідно з обліком, не абстрактні час або праця переносять свою вартість на новостворений продукт, а саме спожиті економічні ресурси, їх вартість. Роль власника в процесі економічного відтворення потребує також конкретизації. Лише спроба в даній публікації визначити межі власності на економічні ресурси дає конкретні та далекосяжні практичні висновки. Подальші дослідження змінять економічну парадигму і, відповідно, економічні реалії.

Отже, можна визначити, що конкретизація теорії вартості в економічних реаліях сьогодення в поєднанні з перетворенням власника з абстрактного юридичного «володаря» на відповідальну за результати використання власності особу потребує подальших досліджень і дає нам принципово нове і практично актуальне бачення можливостей щодо формування та реалізації концепції економічного зростання в Україні.

Література:

1. Рикардо Д. Сочинения. Т. 1. Начало политической экономии и налогодобложения / Д. Рикардо. – М. : Госполитиздат, 1941. – 284 с.
2. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов : монография / А. Смит // Классика экономической мысли. В. Петти, А. Смит, Д. Рикардо [и др.]. – М. : ЭКСМО-ПРЕСС, 2000. – С. 77–402.
3. Маркс К. Капітал / К. Маркс, Ф. Енгельс // Твори. – К. : Політвидав. України, 1963. – Т. 23. – 848 с.
4. Бем-Баверк Е. Основы теории ценности хозяйственных благ / Е. Бем-Баверк // Австрийская школа в политической экономии: К. Менгер, Е. Бём-Баверк, Ф. Визер ; пер. с нем. ; под ред. В.С. Автономова. – М. : Экономика, 1992. – С. 243–426.
5. Визер Ф. Теория общественного хозяйства / Ф. Визер // Австрийская школа в политической экономии: К. Менгер, Е. Бём-Баверк, Ф. Визер ; пер. с нем. ; под ред. В.С. Автономова. – М. : Экономика, 1992. – С. 427–488.
6. Джевонс У.С. Об общей математической теории политической экономии. Краткое сообщение об общей математической теории политической экономии / У.С. Джевонс // Теория потребительского поведения и спроса. Серия «Вехи экономической мысли». – Вып. 1 / Под ред. В.М. Гальперина. – СПб. : Экономическая школа, 1993. – С. 67–77.
7. Менгер К. Основания политической экономии / К. Менгер // Австрийская школа в политической экономии: К. Менгер, Е. Бём-Баверк, Ф. Визер ; пер. с нем. ; под ред. В.С. Автономова. – М. : Экономика, 1992. – С. 31–242.
8. Маршалл А. Принципы экономической науки / А. Маршалл. – М., 1993. – Т. 1. – 415 с.
9. Туган-Барановський М.І. Політична економія: Курс популярний / М.І. Туган-Барановський. – К. : Наукова думка, 1994. – 138 с.
10. Михнева С.Г. Інтелектуалізація економіки: інноваційне виробництво і людський капітал / С.Г. Михнева // Інновації. – 2003. – № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Economy/2005_25/25-4.pdf.
11. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Економікс: принципи, проблеми і політика / К.Р. Макконелл, С.Л. Брю ; пер. с англ. 11-го изд. – К. : Хагар-Демос, 1993. – 785 с.
12. Коэн А., Харкрут Дж. Судьба дискуссии двух Кембриджей о теории капитала / А. Коэн, Дж. Харкрут [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://institutions.com/theories/1281-teoriya-kapitala.html>.
13. Недбалюк О.П. Україна: наукові основи економічного прогресу в XXI столітті : [монографія] / О.П. Недбалюк. – Вінниця : Вінниця, 1999. – 176 с.
14. Корнійчук Л.Я. Історія економічних учень / Л.Я. Корнійчук, Н.О. Татанерко // Історія економічних учень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.if.ua/books/87.html>.
15. Недбалюк О.П. Програми розвитку сільської місцевості як теорія, методологія і практика діяльності дорадчих служб в США / О.П. Недбалюк. – Вінниця : Поділля-2000, 2005. – 160 с.

Недбалюк А.П. Новый взгляд на содержание теории стоимости как основа концепции экономического роста в Украине

Аннотация. В статье предложена новая интерпретация содержания теории стоимости в контексте «вновь созданная стоимость является результатом потребленной стоимости». Интерпретация базируется на реалиях практики организации экономических отношений. На основе предлагаемого содержания теории стоимости обоснованы выводы относительно основных аспектов актуальных проблем реализации экономических реформ в Украине. Полученные выводы могут стать основой формирования прагматической и эффективной концепции экономического роста в Украине.

Ключевые слова: потребляемая стоимость, вновь созданная стоимость, экономические ресурсы, капитал, собственность, пользование, распоряжение, наемный труд, прогнозирование.

Nedbalyuk O.P. A new look at the contents of the theory of value as the basis of the concept of economic growth in Ukraine

Summary. The paper proposed a new interpretation of the content of the theory of value in the context "newly created value is the result of consumption of value". The interpretation is based on the realities of the practice of economic relations. Based on the proposed content of the theory of value grounded made conclusions concern of the main aspects of the actual problems of implementation of economic reforms in Ukraine. Those findings should be used such the basis of forming a pragmatic and efficient concept of economic growth in Ukraine.

Keywords: consumed value, newly created value, economic resources, capital, ownership, use of property, disposal of property, wage labor, economic forecasting.